

Korshæren

Kirkens Korshær nr. 5 • maj 2011

**TEMA: Socialt udstødte
i byens rum**

Nær ved og dog så langt fra

Menigheden af gadens folk er mennesker, som gerne vil være i nærheden af os andre. De bruger byen som dagligstue. De vil gerne være tæt på alle andre – og dog undgå at blive udstillet på en måde, der ikke menneskeligt værdig.

Men nogle iblandt os ønsker at flytte dem væk, så de ikke kan ses. Derfor er der kamp om byens rum.

Heri aner vi det uhyggelige i ordene, vi bruger: De socialt udstødte. For de er jo mennesker, skabt i Guds billede som alle andre. Men de er afskåret fra en masse af de materielle og følelsesmæssige muligheder, de fleste andre har.

De fleste af dem, vi kalder socialt udstødte, har ikke en tæt kontakt til deres børn. For børnene er blevet fjernet af myndighederne. De kan drømme om en bil, men det er ikke realistisk at låne til selv et gammelt vrag. Nogle har ikke en bolig.

Hvad ser de socialt udstødte, når de er tilskuere til, at andre mennesker passerer forbi dem? Hvorfor vil de gerne være iblandt de andre? På en måde bærer de andre mennesker på de socialt udstødtes drømme. Fordi de trods alt viser et vist nærvær og en tilstedeværelse lige ved siden af dem i gaden.

Ved at være tæt på føler de udstødte sig ikke så udstødte som ellers. De er nær ved alle andres liv, og dog så langt fra.

Kommunerne i Danmark kan bringe dem lidt tættere på ved at melde klart ud, at der skal være plads til alle i det offentlige rum. I stedet for forbud mod øldrikning på torvet (med mindre man kan betale 50 kroner i den fine udendørs restaurant), lukning af toiletter og fjernelse af bænke kan de sige til alle involverede: I har også et ansvar!

I dette blad er der eksempler fra København og Odense. Men vi kender også problemerne fra alle større danske byer.

Indhold

Korshærschefen skriver	side 3
Hård kamp om det offentlige rum	side 4
Lyt til brugernes behov	side 6
Brugernes adfærd har forandret sig	side 7
En løsning i fællesskab	side 10
Nej til en uværdig debat	side 11
Drømmenes holdeplads	side 13
Der klippes ned og samles op	side 15
Stamgæster i byens rum	side 17
De Gule Sider	side 15
Adresseliste	side 23
Galleri indviet i Hornslet	side 24

Forsiden: Rådhuspladsen i København. Foto: Vibeke Lind.

KIRKENS KORSHÆR

Nikolaj Plads 15 · 1067 København K

Åbningstid: kl. 8-16, fredag 9-13

Telefon 33 12 16 00

Girokonto 540-1429

kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

www.kirkenskorshaer.dk

Redaktion: Redaktør Poul Struve Nielsen,
Tlf. 4162 5552. poulstruvenielsen@kirkenskorshaer.dk
Helle Christiansen (ansv.)

De Gule Sider: Irene Søndergaard Friis og
Bent Friis, Vangvej 20, Vester Jølby,
7950 Erslev, Tlf. 9669 6400. bentfriis@karby.dk

Redaktionsudvalg: Olav Poulsen, Vibeke Lind, Lennart Bil-
lington, Sara Nørholm, Heiner Lützen Ank og redaktørerne

Korshærsbladet udkommer 10 gange om året i 5000
eksemplarer. Abonnement kan tegnes hos Kirkens Kors-
hær Pris 250 kr. Pensionister og studerende 125 kr.
Tryk: Tarm Bogtryk A/S.

*Eftertryk med kildeangivelse er tilladt
Læs mere på: www.kirkenskorshaer.dk*

KONTAKT:

Korshærschef: Pastor Helle Christiansen.
Tlf. 3312 1600.
helle.christiansen@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

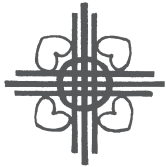
Udviklingschef: Jesper Rønn-Simonsen.
Tlf. 33 12 16 00.
jrsimonsen@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

Administrationschef: Lene Andreasen
Tlf. 3312 1600.
lene.a@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

Kampagneleder: Heiner Lützen Ank
Tlf. 2078 4257. heiner@kirkenskorshaer.dk

Informationssekretær: Vibeke Lind
Tlf. 4038 1051. vibeke@kirkenskorshaer.dk

Formand for landsstyrelsen: Stig Andreas Munch
Houvej 32, Lohals, 5953 Tranekær. Tlf. 6255 1264

Korshærchef Helle Christiansen skriver:

Byen leve!

En by, der er blød som en krop

Det er Inger Christensens vision i digtet *Et samfund kan være så stenet*.

I byens rum færdes kroppene. Bløde og sårbare. Kroppene fremtræder forskelligt, dækket af mærkevarer eller mærker af anden slags. Byen er kroppenes rum. Kroppenes med deres behov for indtagelse. Kroppene med deres behov for udtømmelse.

Kroppene er uafviseligt til stede i rummet. Mange af Kirkens Korshærs brugere er tydeligt til stede i det åbne rum, det offentlige rum.

Det åbne rum det offentlige rum er vores fælles rum. Der viser vi styrke og opbygger respekt. Der mister vi tilsvarende respekt, og den menneskelige værdighed slides. I det offentlige rum vil vi helst slippe for, at de udsattes kroppe fylder op med deres indtagelse og udtømmelse. De, der indtager og udtømmer, ønsker respekt om deres ret til at være en del af byens rum, men også mulighed for skærmelse. Når alt skal finde sted i det offentlige, i byens rum, slider det på den menneskelige værdighed.

En smertende krop

I byens åbne rum færdes mange mennesker, som plages i sindet, og hvis krop bærer tydelige tegn på den omsorg, de ikke får. De dulmer sig ved selvmedicinering af stoffer og alkohol, og deres færden driver angst frem, både hos dem selv og hos omgivelserne.

Den nyligt tiltrådte formand for Dansk Psykiatrisk Selskab, overlæge Jeanett Bauer, udtalte ved sin tiltrædelse: "Ofte må vi udskrive en patient for tidligt, fordi der ikke er plads. Det skaber svingdørspatienter ... patienterne er dårligere, når de bliver udskrevet. Ingen kan være tjent med, at der ikke er pladser nok." (Politiken 29. marts 2011).

Politik

Ordet *politik* kommer af det græske *polis*, som betyder by, bystat som grækerne kendte i oldtiden. Politik er, hvordan vi indretter os med hinanden i byen og staten.

Kirkens Korshær mener, at byens rum er til for os alle. Socialt udsatte skal ikke tvinges ud af byen. Men vi må også forlange, at der er skærmede rum til rådighed. Psykisk syge mennesker har brug for omsorgsfuld behandling i længere tid, og narkomaner har brug for sundhedsrum med tilstedeværelse af sundhedsfaglige mennesker. Mennesker, der lever deres liv på gaden, har brug for, at der er gode og mange offentlige toiletter. Den menneskelige værdighed kræver det.

Søndag er ugens værste dag

De større byers liv er koncentreret i handeleggader i centrum. Om aftenen og de få lukkedage, der er tilbage, er byen livløs og øde. Uden for byen ligger indkøbscentre med hundredvis af kvadratmeter med P-pladser. Uden for åbningstid forekommer pladsen meningsløs med sine sirligt opstribede båse. Ensomhed og udsathed opleves stærkt, når byens liv går i stå, og man forestiller sig, hvordan alle de andre sidder sammen i hyggelige stuer, hvor livet, det rigtige liv, leves.

Et byliv, som også indeholder andet end handel og forbrugsmulighed, er stærkt nødvendigt for os alle sammen. Åbne kirker, sognegårde og offentlige bygninger, tilbud om fællesskab i varmestuer og væresteder er der særligt behov for, når byens handel lukker, enten det er for natten eller mere permanent.

Lad byen leve med sin mangfoldighed af mennesker i al vores forskellighed. Lad udsatte mennesker være en del af et byrum, hvor vi ikke afskærer os fra hinanden, men fastholder betydningen af at mødes og tage del i det fælles liv.

Korshærsleder Heinz Wolf frygter, at gæster i varmestuen i Pantheonsgade bliver udsat for stigmatisering på grund af presset fra politikere, erhvervsliv og myndigheder.

Hård kamp om det offentlige rum

De socialt udsatte lever i gaden – også her er de udsat for lidt af hvert

BAGGRUND: Socialt udsatte lever på gaden eller i byens parker. Her mødes de. Det er deres dagligstue, hvor de tilbringer dagen sammen med deres hunde og med deres misbrug. De må kæmpe med myndigheder, butiksindehavere, beboerforeninger og bander om bænke og andre tilholdssteder.

Det er en ulige kamp.

– Der er en tendens til, at man tænker på dem, der betaler mere i skat, før man tænker på de udsatte borgere, siger Katinka Hauxner, som er partner i konsulentfirmaet Hausenberg, der har lavet rapporten "Byen som dagligstue" for Socialministeriet.

Handlende klager over øldrikkere eller stofmisbrugere, som opholder i gader eller parker. Kommuner fjerner bænke og gør det så svært som muligt for socialt udsatte at opholde sig i byens rum.

De socialt udsattes adfærd og placering i gadebilledet skaber problemer og konflikter i de fleste større provinsbyer og i København.

Korshærsleder Heinz Wolf fra Kirkens Korshær varmestue i Pantheonsgade i Odense mener, at det er med til at øge afstanden mellem de socialt udsatte og resten af samfundet, når de også bliver udsat for pres fra politikere, erhvervsliv og myndigheder.

De socialt udsatte får skylden

Han føler, at varmestuens brugere får skylden for alt, hvad der er galt – blandt andet den vigenende omsætning i butikkerne.

– Der sker en stigmatisering af de mennesker. Den vigenende omsætning, som de forretningsdrivende taler om, skyldes finanskrisen og ikke Kirkens Korshærs brugere, siger Heinz Wolf.

I Pantheonsgade har Kirkens Korshær haft sin varmestue siden 1957. I de senere år er der sket en udbygning af gågadesystemet, og pludselig er varmestuen endt med at ligge i Latinerkvarteret.

Varmestuen i Pantheonsgade har haft nogenlunde det samme antal brugere de sidste 15 år. Men Heinz Wolf erkender, at brugernes adfærd har ændret sig, blandt andet som følge af, at deres stofmisbrug er anderledes end tidligere. Eller som korshærspræst i Odense Peder Thyssen, som også er kendt som gadepræsten, siger:

– Hvis man fortæller andre mennesker, at folk lever på den måde, nogle af brugerne gør, så er det så langt fra den almindelige borgerlige virkelighed, at folk vil sige: ”Det er løgn.”

Han mener også, at det er grunden til, at det er kommet som en overraskelse for byplanlæggerne, at et gågadekvarter omkring varmestuen kan skabe konflikter.

Privaten deles med alle

Rapporten ”Byen som dagligstue” beskriver, at de udsatte ind i mellem er syge, fulde og skæve. De sover, fixer og skændes på gader, pladser og i parker.

”De gør i det offentlige rum, hvad vi andre gemmer i privaten,” hedder det.

Konsulenterne fra Hausenberg kunne ikke finde seks gode eksempler til efterfølgelse, da de begyndte på arbejdet med rapporten. De har i stedet fundet seks eksempler på, hvordan der kan blive plads, også til de udsatte, gennem dialog og samarbejde.

”Selv om vi kunne ønske os et samfund uden hjemløshed og misbrug, forsvinder de sociale problemer ikke, fordi vi fjerner bænkene. De rykker bare et andet sted hen,” skriver de i rapporten.

Et af eksemplerne er midtbyen i Odense. Her har kommunen prøvet at fjerne de bænge, hvor de socialt udsatte sad, og ændre den park, hvor de opholdt sig. Nu prøver man så ad dialogens vej at skabe ”den inkluderende bymidte,” som også tager højde for Kirkens Korshærs brugere. Der er blandt andet fremskredne planer om at åbne en ny varmestue et andet sted.

Der skal skæres igennem

– Det er helt afgørende for dialogen, at der er en politiker, som skærer igennem og siger: ”Der skal være plads til alle”, siger Katinka Hauxner fra Hausenberg.

Den politiker, som kan skære igennem i Odense, er socialrådmand Peter Rahbæk Juel.

– Uanset, hvor meget vi rykker rundt på vores varmestuer, vil de socialt udsatte mennesker være der, og de har også ret til at være der. Det handler ikke om at lave en løsning på et problem, men om at håndtere nogle borgere, som er i byen og har lige så meget ret til at være der som alle andre, siger han.

Men det kræver også vilje til at investere i et byrum, der er indrettet, så det kan bruges som dagligstue af de socialt udsatte borgere.

– Tænk i toiletter, kanylebokse, borde og stole. Skab robust og ordentligt vedligeholdt byinventar, siger Katinka Hauxner.

Enghave Plads på Vesterbro er et eksempel på, at det kan skabe konflikter, når øldrikkere ikke kan komme på toiletet. Her har byggeriet af en ny metrolinje lagt hele Enghave Plads om til en stor byggeplads i årevis.

På pladsen er også anlagt Den Økologiske Byhave, som haveinteresserede beboere fra lokalområdet holder vedlige. De har ganske vist fået hestegødning fra bryggerhestene på Carlsberg i nærheden.

Men havefolket ville ikke kendes ved den gødning, som øldrikkere bidrog med, da de flyttede hen i nærheden af haverne på grund af Metrobyggeriet. Som Katinka Hauxner fra Hausenberg konstaterer:

– Den slags er meget konfliktskabende. Der er nu sat et toilet op.

PSN

FOTO: PLOUL STRUVE-NIELSEN

– Tænk i toiletter, kanylebokse, borde og stole. Skab robust og ordentligt vedligeholdt byinventar, siger Katinka Hauxner fra Hausenberg.

Lyt til brugernes behov

Brugerne er de virkelige eksperter, siger Katinka Hauxner fra konsulentfirmaet Hausenberg

INTERVIEW: Partner i konsulentfirmaet Hausenberg, Katinka Hauxner, har kontor i den eksklusive del af Nørrebro.

Firmaet holder til mellem Sankt Hans Torv og Peblingesøen. På cafeerne i kvarteret har Mac-segmentet indtaget byens rum. De fleste gæster sidder og gør et eller andet med en bærbar Apple computer slået op foran sig.

Men rapporten "Byen som dagligstue," som Hausenberg har lavet for Socialministeriet, handler om et andet segment. Folk, som står og gør et eller andet med en ølflaske eller noget andet ude i det fri. De socialt udsatte.

Konsulenterne blev overraskede over, hvor svært det var at finde virkeligt gode steder for det segment. Katinka Hauxner fortæller, hvad der skal til for at skabe gode steder for de mennesker. De gode steder er steder, hvor man har:

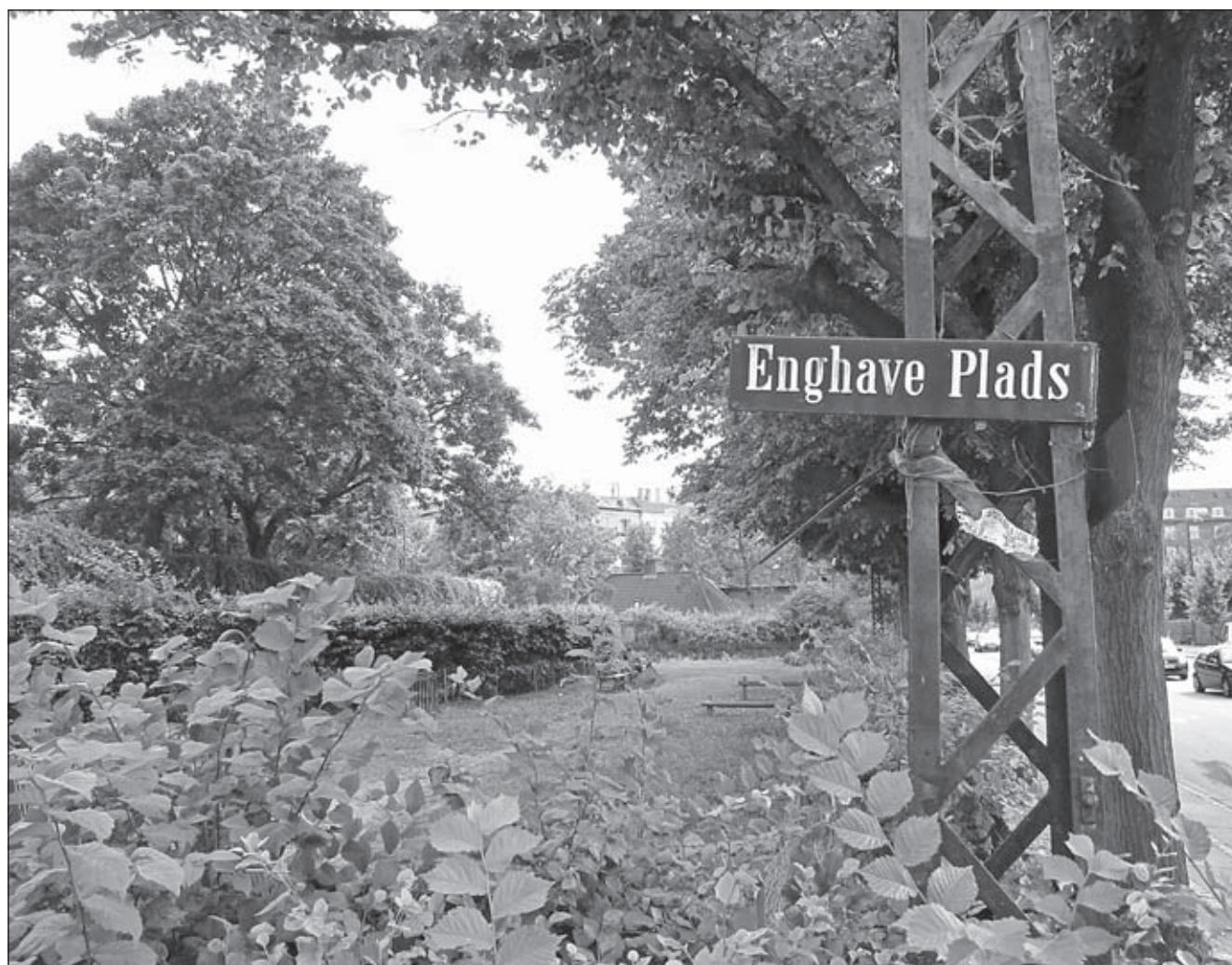
- Lyttet til brugernes behov
- Indrettet en plads med hensyntagen til deres behov.
- Hvor indretningen giver bedre muligheder

Zoner og konflikter

– Enghave Plads var et godt eksempel med en blød zoneopdeling, før stedet blev omdannet til en byggeplads på grund af metrobyggeriet, siger hun.

Hun fortæller, at ved Halmtorvet tæt på Københavns hovedbanegård var der to meget forskellige brugergrupper:

– Der var konflikter og modsætninger mellem gæsterne på PH Cafeen, som er en klassisk cafe, og på Cafe Dugnad, som er et værested for stofbrugere. De delte den samme gård. Folkene bag Dugnad drømte om, at der skulle være

Enghave Plads før metrobyggeriet gik i gang.

Cafeliv på Nørrebro.

plads til alle. De ville gerne, at man kunne være der side om side. Men nu er der bygget en mur midt gennem gården for at adskille de to grupper, fortæller Katinka Hauxner.

Hun finder det interessant at se på den måde, vi bruger byen på i vores dage. Mange mennesker bruger byen meget mere, end tilfældet var før i tiden. Vi bruger den til socialt samvær. Voksne skal drikke cafe latte. Børn skal lege.

Presset væk

– Der er nogle grupper, som bliver presset væk, f.eks. fordi mange af de børnefamilier, der vælger at blive boende i byen, gerne vil have ro om aftenen. De vil gerne have det pænt og ordentligt. Det har betydning for de socialt udsatte mennesker, når de også skal leve deres liv. Det handler ikke om, at vi ikke skal hjælpe dem ud af deres

Brugernes adfærd har forandret sig

De tager stoffer, som får dem til at komme fuldstændig over

BAGGRUND: De misbrugere, som anvender byen som dagligstue, har fået en mere aggressiv adfærd. De tager nogle andre stoffer end tidligere, og der er ikke længere så mange sengepladser til dem, som er psykisk syge.

De moderne misbrugere tager ikke blot kokain eller andre af de såkaldte præstationsfremmende stoffer i stedet for heroin eller de andre sløvende stoffer. De tager de sløvende stoffer for at glemme deres indre smerte, og oveni tager de præstationsfremmende stoffer, så de ikke falder i søvn men i stedet ”kravler på væggene.”

– Efterhånden er der nogle, som går over til kun at ville have de hurtige stoffer, fordi der sker en udvikling i retning af, at de kan tåle mere og mere. Sagt på en anden måde skal der mere og mere til for at opnå en virkning,

og til sidst kammer det fuldstændig over, sagde speciallæge i psykiatri, Henrik Rindom til Korshæren i et nummer om misbrug i 2010.

Desuden har nedskæringerne i antallet af psykiatriske sengepladser betydning. Korshæren har tidligere beskrevet problemerne med de mange psykisk syge, som kommer i varmestuerne: Færre sengepladser fører til en mere voldelig adfærd. Jo færre sengepladser, der er i psykiatrien, jo flere domme får psykisk syge for vold. I 1980 var der 8000 psykiatriske sengepladser i Danmark. I 2009 var der ca. 3.200. Der er netop sparet yderligere sengepladser væk. Den 1. januar 1980 var der 297 retspsykiatriske patienter i Danmark. Den 31. maj 2008 var tallet steget til 2.058.

PSN

Enghave Plads på Vesterbro er nu en byggeplads.

sociale problemer. Men vi løser ikke de sociale problemer ved at fjerne de bænke, de socialt udsatte kan sidde på, siger Katinka Hauxner.

Arbejdet med rapporten dokumenterer, hvad de fleste nok i forvejen kan regne ud:

- Hvis vi fjerner de offentlige toiletter, besørger de hjemløse andre steder. Det er dyrt at vedligeholde og rengøre offentlige toiletter. Det står ikke øverst på politikernes ønskeliste. Når man så bygger toiletter, er det de dyre løsninger. Og de bliver ikke altid bygget der, hvor folk står og drikker øl. Men det er øldrillerne, der går mest på toilletet, siger hun og tilføjer:

- Hvis vi ikke imødekommer de mest basale behov, skaber det konflikter mellem folk. I Odense har man erkendt, at det ikke virker bare at fjerne bænke.

Modstand

På baggrund af rapporten konstaterer Katinka Hauxner, at det kan være svært for kommunerne at prioritere at etablere nogle fornuftige offentlige rum, som passer til de socialt udstødte. For det skaber modstand.

- De må gerne være i byen, men ikke lige her, hvor jeg bor. Det er vigtigt, at der er nogle mennesker med indflydelse, som går forrest og sætter de socialt udsattes situa-

tion på dagsordenen. Det var tilfældet i Rødegårdsparken på Amager, hvor en stor gruppe øldriller holdt til. Her gik en beboerformand forrest og sagde: ”Det skal altså kunne lade sig gøre også at skabe plads til øldrillerne i parken, efter den er renoveret,” fortæller hun.

Konsulenterne fra Hausenberg har også oplevet i Aalborg, at der var dialogmøde. Her stillede den daværende socialrådmand sig op og sagde: ”Der skal være plads.”

- Hvis man fra politisk side siger: ”De skal bare væk”, så gør man disse menneskers situation sværere og skaber i den sidste ende flere konflikter. Men hvis man kommer med den politiske udmelding, at der skal være plads, så ved folk fra kommunen og de forskellige parter i byrummet også, at så skal det lade sig gøre, siger Katinka Hauxner.

Andre eksempler kan være butiksindehaver Jørgen Finsden eller socialrådmand Peter Rahbæk Juel i Odense. Katinka Hauxner konstaterer, at man er nødt til at lade parterne mødes.

- Det er svært, for der er modsatrettede interesser. Der er hundeluffere, kondiløbere, caffè latte drikkere, børnefamilier – og de socialt udsatte, siger hun og tilføjer:

- Men vi kan se, at dialog virker til at mindske konflikterne mellem de forskellige grupper.

Konflikter kan mindskes

En zoneopdeling kan mindske konflikterne, så folk ikke sidder og drikker øl lige ved legepladsen.

– Det er vigtigt, at forskellige mennesker lever i byens rum. Det er godt at se, at der er nogle, som er anderledes. Det var udgangspunktet. Men vi kan se, at zoneopdeling somme tider kan være meget godt. De forskellige grupper kan trives side om side i samme park, men de behøver ikke nødvendigvis gøre ting lige op i hovedet på hinanden, mener Katinka Hauxner.

Som eksempel nævner hun ”Sumpen,” som er en afgrænset del af Nørrebroparken i København.

– Den er velfungerende. Men det betyder ikke, at man bare skal oprette drikkeskure overalt i landet. Det løser for eksempel ikke de sociale problemer, og hvad hvis der kommer børn med? Men det er vigtigt at skabe et bedre samarbejde. Også med erhvervsdrivende. Hvordan laver man interiør, der er robust nok? Hvordan kan folk føle sig trygge?

Tryghed er mange ting

Katinka Hauxner har under arbejdet med rapporten erfaret, at jo mere trygge, de udsatte er, jo mere opfører de sig også, så andre er trygge ved dem.

– Man kan godt understøtte ansvarlighed. Stofmisbrugere vil helst stikke sig, hvor der ikke er børn tilstede, og smide kanylerne i kanylebeholdere. Øldrikkerne er ikke ude på at skræmme børnene. De vil gerne rydde op efter sig, siger hun og nævner et eksempel fra Rødegårdsparken.

Her ligger en børneinstitution, og nogle børn var smuttet fra institutionen. På vej væk får børnene klar besked fra øldrikkerne: ”Hov mester. Du hører ikke til her!” Så kommer de ellers tilbage. Således er de udsatte ofte med til at passe på stederne og omgivelserne.

– I dag er der stor fokus på tryghed på stationer og i byens rum generelt. Men det handler om middelklassens tryghed. Noget af det, der er forudsætning for nogles tryghed, er med til at gøre andre utrygge. De hjemløse bliver trygge af at have deres store hunde. Andre bliver utrygge ved hundene, siger Katinka Hauxner.

Da hun første gang kom i Sumpen, spurgte hun sig selv: Hvorfor skal det være indhegnet?

– Men for mange af brugerne betyder det rigtig meget, at de kan have deres hunde med og lade hundene gå frit, fortæller hun.

Det er Katinka Hauxners opfattelse, at der er mange kommuner, som kunne blive bedre til at få talt med de her mennesker, som kan give de kommunale planlæggere og landskabsarkitekter gode råd til, hvordan de kan indrette rummene i byen på en måde, så der er plads til alle.

– Som en af brugerne sagde til mig: ”Hvis her var lidt pænere, kunne det være, at folk udefra så lidt anderledes på os, fortæller hun.

Desuden mener hun, at det bare er om at få bygget toiletter! Men som hun siger til slut:

– Når man snakker med kommuner, er der ikke noget, som er ”bare.”

PSN

FOTO: POUL STRØVE-NIELSEN

Man kan godt understøtte ansvarlighed. Stofmisbrugere vil helst stikke sig, hvor der ikke er børn tilstede, og smide kanylerne i kanylebeholderne. Øldrikkerne er ikke ude på at skræmme børnene, siger Katinka Hauxner.

En løsning i fællesskab

Butiksindehaver Jørgen Findsen er gået aktivt ind i arbejdet for at skabe et byrum for alle

INTERVIEW: Efterhånden har Jørgen Findsen fået et rimeligt afslappet forhold til brugerne af Kirkens Korshærs varmemestue i Pantheonsgade, som har åben både dag og nat.

Som indehaver af Findsens Herremagasin, som er en af de nærmeste naboer til varmemestuen, har han oplevet udviklingen i miljøet i årenes løb. Butikken er fra 1929. Den har været i familien Findsens eje siden 1945.

Jørgen Findsen overtog den fra sin far i 1987. Butikken har været hans arbejdsplads siden 1976.

I begyndelsen af 2000-tallet syntes han og andre butiksindehavere og ansatte, at der var for mange skæve eksistenser i gaden, og at de fyldte for meget.

– For otte år siden havde jeg nok set det som et problem, andre skulle løse, fortæller han.

Faktisk mente Jørgen Findsen, at Kirkens Korshær da bare kunne smide dem væk. De kom jo i området, fordi de frekventerede varmemestuen.

Aktiv i latinerkvarteret

I dag er holdningen hos butiksindehaverne i Latinerkvarteret, at problemerne skal løses i fællesskab.

Mens nogle få mennesker fra området er medlemmer af en facebook gruppe med titlen ”Narkomanerne ud af Pantheonsgade nu”, så hører Jørgen Findsen til en gruppe handlende, som er gået aktivt i samarbejde med Kirkens Korshær, kommunen og andre.

I 2009 var butikkerne i Latinerkvarteret med til at samle ind til varmemestuens arbejde. På den hjemmeside, der indeholder Latinerkvarterets online magasin, hvor butikkerne markedsfører sig, er Kirkens Korshær med som en af aktørerne i kvarteret – side om side med alle forretninger i den del af gågadesystemet.

Jørgen Findsen er endda gået ind i Korshærsrådet i Odense. Han har med andre ord skiftet holdning fra at være en skarp kritiker til at være en bærende støtte.

– Det er ikke fordi, jeg ikke synes der er problemer. Det er der, og de er alvorlige. Men jeg har erkendt, at vi alle sammen har et fælles ansvar, og at vi kun kan løse problemer ved at arbejde sammen, siger han.

Kirkens Korshær og Odense Kommune samarbejder om at bygge en ny varmemestue i Østergade, som også ligger centralt og måske vil vise sig bedre egnet. Men Jørgen Findsen forventer ikke, at det vil få de hjemløse og stofmisbrugerne til at forsvinde ud af gadebilledet i Latinerkvarteret.

– Den største forskel er, at jeg er blevet mere positiv overfor kommunen. Rådmanden mener ærligt, at der skal

gøres noget. Jeg ved da ikke, om det løser alle problemer at flytte det hele ud i Østergade, siger han.

Mere afslappet

Engang lånte Jørgen Findsen et lokale lige overfor Kirkens Korshærs varmemestue til en udstilling. Når han kom for at slukke lyset, fik han en snak med de brugere, som holdt til uden for. Efterhånden er han blevet et kendt ansigt, som de respekterer.

Han tager det også langt mere afslappet, at der er nogle af gadens skæve eksistenser, som sidder udenfor eller går ind i gården.

– Før var vi butiksindehavere meget opmærksomme på, at ingen skulle gå ind i vores gård. Nu ved vi, at de er væk i morgen. Og de rydder endda op efter sig. Men det bedste ville være, hvis nogen kunne stille noget plads til rådighed, siger Jørgen Findsen.

Han håber, at samarbejdet mellem kommune, korshær og handlende vil føre til, at man som erstatning for den gamle politik med at fjerne bænkene og gøre det umuligt for de socialt udsatte at bruge parken som opholdssted kan finde nogle byrum, hvor de passer bedre ind. Og han spørger:

Hvorfor skal Kirkens Korshærs varmemestue lukke om eftermiddagen?

PSN

FOTO: POULE STRIUVENIELSEN

Vi kan kun løse problemerne ved at arbejde sammen, siger Jørgen Findsen.

Der skal være plads til alle i byrummet i Odense.

Nej til en uværdig debat

***Vi skal sørge for, at der er plads til alle i midtbyen
siger rådmand Peter Rahbek Juul (S)***

INTERVIEW: Der har i en årrække været en livlig debat i Odense om de socialt udstødte menneskers tilstedeværelse i byrummet. Korshæren har talt med socialrådmand Peter Rahbæk Juul (S) og spurgt:

Der er behov for en politiker, som skærer igennem og siger: "Her skal være plads til alle". Er du den politiker?

– Det har jeg faktisk sagt i går. Vi indbød alle interessenter: Butikker, beboere erhvervsdrivende, politi, vagtværn, cityforening, varmestuer, skoler og andre institutioner til møde med henblik på at skabe en inkluderende bymidte

– Der er først og fremmest en værdimæssig del af det her. Vi skal anerkende, at de udsatte er i midtbyen. Uanset, hvor meget vi rykker rundt på vores varmestuer, vil de være der, og de har også ret til at være der. Det handler ikke om at lave én løsning på et problem. Det handler om at håndtere nogle borgere, som er i byen og har lige så meget ret til at være der som alle andre.

– Men disse borgere har en livsstil, der gør, at de i tide og utide kommer på kant med omgivelserne. Ofte kan vi se, at de byrum og de steder, hvor de opholder sig, overhovedet ikke er skabt til det. De bliver meget udstillet og virker frastødende på naboer, handlende og turister, og det er ikke

værdigt for nogen af parterne. Der gør, at de uforvarende kommer i konflikt med omgivelserne.

En undersøgelse, "Byen som dagligstue", konkluderer, at brugerne er de virkelige eksperter, som kunne lære de kommunale planlæggere og landskabsarkitekter meget om byindretning. Inddrager Odense Kommune brugerne?

– Vi vil prøve at se, hvordan vi kan få brugernes synspunkter kvalificeret ind i processen. Vi bliver nødt til at inddrage dem centralt i det her. Det er ikke nok at placere en bænk et sted. Byudviklingen skal foregå som et partnerskab for alle, også brugerne. De skal være med på, hvordan spillereglerne kan være ellers kommer det ikke til at virke i praksis.

– For 5-10 år siden fjernede man bænke og amfi-scenen i Kongens Have i den tro, at så forsvandt problemerne også. Man har forsøgt at løse problemerne uden at anerkende de grundlæggende vilkår. Det er jo naivt at tro, at øldrillerne og narkomanerne forsvinder, fordi man fjerner bænke. Der var ikke nogen klar anvisning af, hvor de så skulle være. Men vi har gode erfaringer med steder, hvor der står øldriller rundt omkring i byen. I Latinerkvarteret er der et godt samarbejde med beboere og butikker i lokalområdet. Hvis vi kan rulle det ud til hele bymidten, vil det være en fordel. Vi skal i fællesskab have bymidten intelligent indrettet, så vi kan undgå unødvendige konflikter.

De fleste kommuner har svært ved at få enderne til at mødes økonomisk. Det er sparetider, og de offentlige budgetter må ikke stige. Er der råd til at gøre den nødvendige indsats?

– Så langt er vi endnu ikke i vores arbejde. Jeg tror ikke, det behøver at være så omkostningstungt. Det er vigtigere, at vi rent menneskeligt anerkender de her problemstillinger. Så gør vi os også i stand til at give plads til alle.

– Vi har heldigvis mange grønne områder og tager problemerne i den rækkefølge, vi kan skaffe penge til det.

– Vi er i gang med at udvide hele bymidten. Kan vi tænke de socialt belastede borgere ind fra starten, kan vi undgå mange konflikter og gnidninger. Hvis vi får skabt medejerskab til udviklingen, tror jeg, vi kan få alle til at løfte det her fremover.

– Hvis man træffer en narkoman på trappen, kan man godt ringe til kommunen. Men det er bedre, at man selv ved, hvad man skal gøre som borger. Hvis der bliver luftet en masse frustrationer, og de socialt udstødte bliver hængt ud i pressen, så kommer der en uværdig debat. Misbrugere og narkomaner, som jeg har talt med i gaden, synes heller ikke det er sjovt at skulle leve sådan i offentligheden. Men vi kan jo ikke lave fixerrum, det er der en lovgivningsmæssig hindring for.

Noget, der koster penge, er toiletter. Og mennesker, som drikker i det offentlige rum, skal jo af med det et eller andet sted?

– Tidligere er valgt den samme udvej som med bænke

og amfi-scenen. Vi har prøvet at lukke toiletterne ned. Det har ikke løst problemerne. De er blevet mere utøjlede, og det har generet naboerne endnu mere og ført folk til baggårde. Så her må vi være kreative og finde nogle løsninger, for toiletterne er vigtige. Men der findes billige løsninger. I et af vores ølskure har vi f.eks. lavet et pissoir.

Er der ellers nogle ting, som det er vigtigt at indføre i byrummet?

– Det værdimæssige er meget vigtigt og afgørende. Det at vi som by vedkender os, at vi har socialt udsatte og anerkender, at vi ikke bare kan lukke en varmestue eller fjerne en bænk. Hvis man er i en storby, så har man socialt udsatte borgere, og så skal man være i stand til at håndtere det. Vi må sende et klart signal til normalsamfundet; at de socialt udsatte udgør et problem, men vi er i stand til at håndtere det, og det vil blive håndteret. Men vi er nødt til at gøre det på en måde, så vi kan få de socialt udsatte selv og de andre borgere involveret.

PSN

FOTO: POUL STRIIVE-NIELSEN

Oftentimes can be seen, that the byrum and the places, where they stay, are not created. They are very disoriented, and that is not respectful for some of the parties. There is, that the unprepared come into conflict with the surroundings, says councilman Peter Rahbæk Juel.

I kvarteret omkring Pantheonsgade i Odense har der været kamp om byens rum.

Drømmenes holdeplads

Tilskuere til det liv, de ikke kan få

INTERVIEW: Siden 1992 har gadepræst Peder Thyssen kørt rundt i Odense midtby på sin Christiania cykel og skiltet ”Her kommer gadepræsten med bønnerne”. Han har også hundekiks med.

Menigheden er de socialt udsatte, som holder til rundt omkring i Odense. Hvor kan de bedst lide at opholde sig?

– De skal dels være tæt på butikker, dels er det også noget med at mærke byens puls. Men det er ikke først og fremmest stedet. Det er de mennesker, der kommer, som er det vigtigste, siger Peder Thyssen.

Der må selvfølgelig også gerne være plads til de udsattes hunde, som spiller en meget vigtig rolle i deres liv.

– De ønsker ikke at stå midt på alfarvej. De vil gerne have en krog, hvor de kan være for sig selv. Men de skal være tæt på andre menneskers aktiviteter. Et sted, hvor de ikke har oplevelsen af at være udstødte.

Tilskuere

– De er meget tilskuere til livet. Til det borgerlige liv. Og når

du er tilskuer, er det rart at kunne se aktøren, siger Peder Thyssen.

Gadepræsten har tit oplevet, at de mennesker, der lever det barske liv på gaden, har drømme og fantasier omkring deres børn, som de ikke er sammen med på grund af det liv, de fører. Børnene er i nogle tilfælde hos den anden forælder, men som regel er de blevet tvangsfjernet.

– De lever i en drømmeverden, hvor deres børn elsker dem og ser op til dem. Også selv om de ikke har set dem i ti år, og de aldrig har haft et tæt forhold til dem. For de har drømme om et familieliv, hvor de er sammen med deres børn. Mange af dem har børn, som er tvangsfjernet. De drømmer måske om et almindeligt liv eller om en bil. De drømme har alle i miljøet. Det er måske mere eller mindre udtalt eller mere eller mindre bevidst, siger Peder Thyssen og tilføjer:

– Men ja, vi har jo alle vores drømme. Jeg tror dog ikke, de tænker over det hele tiden. De vil bare leve. Men nogle

gange lever de da i en fiktion om deres egen verden og hvordan, det skal være. De lever i et dilemma. Det gør vi alle sammen. Men deres dilemma hænger uden på tøjet, siger han.

Brugeren og borgeren

Peder Thyssen har talt med mange, hvis børn er bange for de mennesker, der er brugere i Kirkens Korshær, og som holder til på gaden.

– I deres adfærd skaber de frygt omkring sig. Den helt store udfordring i ethvert byrumsarbejde er at bygge bro mellem borger og bums for at finde den accept. Vi skal kunne være her alle sammen. Både brugeren og borgeren skal kunne være her sammen, siger han.

Korshærspæsten, som også er medlem af Rådet for

Socialt Udsatte i Odense, er glad for, at kommunen nu prøver at arbejde for et byrum, hvor der er plads til alle.

– Man forsøger at skabe ejerskab til den tankegang, at der skal være plads til alle. Man skal tage medansvar. Men jeg kan da godt se, at det kan være irriterende, når der sidder nogen på ens trappesten foran butikken, så folk ikke tør gå derind, siger han.

Peder Thyssen mener, at et af problemerne bliver det med penge.

– Toiletter er meget vigtige, men toiletter koster penge. Et sted, hvor kommunen ville havde de socialt udstøtte til at stå, kunne der måske være en mulighed for at skabe et godt rum, men så ligger der tre parkeringspladser. Og tre parkeringspladser koster også penge, siger han.

PSN

FOTO: POUJL STRUYE NIELSEN

Gadepræsten fortæller, at de mennesker, der lever det barske liv på gaden, kan drømme om et liv, der måske minder mere om det liv, de borgerlige mennesker, som passerer forbi gaden, lever.

Det er ikke narkomanerne og de hjemløse, der sviner, siger Claus Petersen, Gert Jensen og Michael Bærenholdt fra Center for Park og Miljø. Her er de i Skydebanehaven på Vesterbro.

Der klippes ned og samles op

Alle vil være i de grønne områder om sommeren

REPORTAGE: Det er forår, og alting klippes ned. Der beskæres i buskadser og budgetter, skriver Benny Andersen. I kommunernes teknik- og miljøafdelinger anvendes hovedparten af budgetterne til at beskære i buskadserne i sommermånederne.

Buskadserne vokser lystigt sammen med både blomster og ukrudt. Og det er i sommermånederne, byernes borgere for alvor rykker uden for og tager byen rum i besiddelse.

Det er også, når foråret får fat, at kampen mellem de forskellige brugere af byens rum spidser til.

”Da parken blev åbnet gik det rigtig godt, og folk tog tæpper med ud og lagde sig på plænen. Men lige nu er det misbrugerne på bænke og hundeejere, der bruger parken. Alle andre har ikke lyst,” siger en beboerformand, som har udtalt sig til konsulenterne bag rapporten ”Byen som dagligstue,” der er udarbejdet af Hausenberg for Socialministeriet.

Folkets Park på Nørrebro ligger lige ved siden af Kirkens Korshærs varmetue i Stengade. Det er i Blågårdsgadekvarteret, hvor bandekrigen også raser, og hvor kampene om ungdomshuset mellem unge og politi stod på for nogle år siden.

Her kommer mennesker af alle mulige etniske baggrunde.

Og der er skåret grundigt i buskadserne, ”så man kan se, hvor brostenene kommer fra,” som en bruger af parken udtrykker det.

Nogle af brugerne fra varmetuen sidder i et hjørne af parken og nyder solen. Men de har ikke lyst til at gå ind i den midterste del. De er bange for de unge mænd fra kvarteret. To unge mænd fra lokalområdet siger også deres utvetydige mening om varmetuen: ”Den burde lukkes. Der kommer narkomaner. De efterlader kanyler, og de sidder udenfor, når vores søstre går forbi.”

Desuden er parken også et territorium, hvor der kæmpes om andele af hashsalget og andre varer, som ikke kan fås i Netto på Nørrebrogade.

Mange års erfaring med adskillelse

Der er også grønne områder på Vesterbro.

Når man går gennem Istedgade på Vesterbro, kommer man på et tidspunkt til Skydebanegade. Her kan man pludselig se en kæmpe stor rød mur og en port. Nærmest et fæstningsværk. Bag muren ligger Skydebanehaven, som i dag er park og legeplads. Den har været skydebane, og muren er et godt eksempel på, at kampen om byens rum har stået på i århundreder:

”Muren blev anlagt i 1887 i forbindelse med anlæggelsen af Istedgade. Formålet med muren var selvsagt at beskytte beboerne på Vesterbro mod vildfarne kugler, men efter sigende var et væsentligt element også at skytterne fra det finere borgerskab var fri for at skue ud over det vesterbro-ske slumlandskab,” hedder det på Danmarks Naturfredningsforenings hjemmeside.

Nogle af medarbejderne fra Center for Park og Natur, som vedligeholder Københavns grønne områder, holder til i Skydebanehaven.

– Det har været vinter og nu gør vi forårsklar. Der lå en del sprøjter i buskadset helt inde bagved. De havde forsøgt at grave dem ned. Vi har faktisk måttet grave et mindre hul for at få dem alle sammen fjernet. Det er jo også et sted, børnene gerne vil lege, fortæller Claus Petersen.

Han har arbejdet med at vedligeholde byens pladser i 25 år, så han har set lidt af hvert.

Narkomaner og hjemløse

– Der boede østeuropæere i Skydebanehaven sidste år. Vi tog det stille og roligt og fjernede tingene efter dem efter et par dage, når det tydede på, at de var forsvundet. Men det duer ikke, at de bor der i buskadset. Der kommer jo mange børn også, siger han.

Claus Petersen bor selv på Nørrebro. Så han kan sammenligne de forskellige kvarterer i København. Om Vesterbro siger han:

– Det er et belastet kvarter. Men det var værre før i tiden. Da fandt vi sprøjter overalt, hvor vi kom. Nu er det blevet et mondænt kvarter. Det har også hjulpet, at der er kommet kanylebokse, og at der er folk, som går rundt og samler kanylerne op frivilligt.

Især Halmtorvet er også blevet meget mondænt med et udpræget cafemiljø. Der ligger også Cafe Dugnad, som er et værested for stofmisbrugere. Men dem mærker medarbejderne fra Center for Park og Natur ikke noget til, efter at den græsplæne, hvor de holdt til, er blevet sløjft.

– De er trukket til Hovedbanegården og Mændenes Hjem. Og det er ikke vores område. Vi vedligeholder kun de grønne områder.

Ikke til gene

Generer de jer?

– Det er meget lidt, de har generet os i de 25 år, jeg har arbejdet her. Vi gør meget ud af at tale med folk på en ordentlig måde. Vi har da været efter dem nogle gange, når de har fikset, hvor børnene legede. Men de har aldrig generet os. Hvis der står 2-3 mand på et offentligt toilet, venter vi, til de er færdige, og ser efter, om de har efterladt noget bagefter, fortæller Claus Petersen.

Han kan også berette om, at der for et par år siden var der en hjemløs, som boede i Skydebanehaven.

– Han var en mægtig sød og rar mand. Han lå her med sin sovepose og rullemadras, siger han.

Det er med andre ord ikke de mennesker, som kaldes socialt udsatte, der er til størst gene for de mennesker, som har til opgave at vedligeholde det offentlige rum. Lidt dårligere karakterer får de ”almindelige pæne borgere.”

– Hen over sommeren er folk nogle svin på græsplænerne. Men det er ikke narkomanerne og de hjemløse, der sviner. Det er ganske almindelige mennesker, der spiser pizza og sushi, og som ikke kan finde ud af at bruge de fire store skraldespande, som er stillet op, siger Claus Petersen.

PSN

FOTO: VIBEKE LIND

Vesterbro. ”Istedgade overgiver sig aldrig”, hedder et gammelt slogan. Her er ordensmagten til hest på vej forbi Mændenes Hjem.

Vi forsøger at betragte dem som stamgæster og se positivt på, at de også bruger byens rum, siger Jon Pape om de socialt udsatte, der holder til i det offentlige rum. Jon Pape får flere klager over løse hunde end over socialt udsatte brugere af parkerne.

Stamgæster i byens rum

Centerchef Jon Pape, Københavns Kommune, prøver at se positivt på de socialt udsattes brug af byens rum

INTERVIEW: På gangen i Center for Park og Natur på Islands Brygge i København gør de et reelt forsøg på at leve sig ind i, hvordan det er at være ”manden på bænken.”

Der er stillet bænke op mellem dørene til kontorerne, og her har centerchef Jon Pape sat sig til rette for at tale med Korshæren om de socialt udsatte, som har valgt at bruge de områder, han har ansvaret for, som deres dagligstue.

Hvordan ser I på de socialt udsatte?

– Vi forsøger at betragte dem som stamgæster og se positivt på, at de også bruger byens rum. Det er positivt, at de vil være ude og blandt mennesker. Vi har en grundlæggende betragtning om, at byen skal være for alle. Hvis vi behandler dem med respekt, har vi ikke store problemer.

– Det gælder om at undgå konflikter mellem grupperne. I parkerne mødes alle københavnere. Vi skal sørge for, at de

kan være der uden at genere hinanden. Derfor har vi lavet nogle lukkede områder, hvor drikkegrupperne kan være for sig selv. Men alkoholikere kan ofte godt være sammen med andre mennesker. Vi har eksempler på, at de holder øje med børn, hvor der er ved at løbe væk.

Klager de andre borgere?

– Der er ikke kommet mange klager over dem. I Rødegårdsparken på Amager har vi haft mange problemer med det. Men der er ikke nemme løsninger.

– Vi har også andre steder problemer med andre grupper, for eksempel natlige homoseksuelle grupper, som efterlader glidecreme og kondomer. Så der er mange forskellige brugere og mange konflikter, man skal imødekomme.

– Men vores post- og mailbokse er ikke fyldt med klager over disse mennesker. Vi får flere klager over løse hunde.

FOTO: POUL STRIIVE NIELSEN

Buskadset i Skydebanehaven.

Taler I med brugerne om indretningen af parkerne?

– I Sumpen i Nørrebroparken har vi mere eller mindre lavet en ”noget for noget” aftale: ”Her får I lov at være. Men så laver I ikke ballade.” På Prags Boulevard har vi en skurvogn. Det kan ligne ren kolonhaveidyl, når man ser på det. Men de her aftaler er på kanten af, hvad der er vores opgave, og hvad vi må.

– Nørrebroparken skal være åben for alle. Det skal alle fredede parker. Hvis en husmoderforening eller den lokale frimærkeklub bad om en skurvogn, ville vi sige nej. Der er mange grupper på 20-30 mennesker, og vi ville få et problem, hvis alle ville have deres eget sted.

– Det bedste ville være åbne klasser, hvor alle har adgang. Det at hegne ind giver problemer. Det er på kant med god parkforvaltningsskik. Men vi gør det, så længe det løser problemer, og der er tale om få steder.

Hvad med et sted som Folkets Park?

– Folkets Park har været en længere proces. Da kommunen endelig fik at vide, at vi skulle lave en park dér officielt, har vi taget os god tid til processen. Men det er et sted, der rummer mange konflikter. Der kommer hashpushere, caffè latte segmentet, misbrugere, varmestuebrugere, udlændinge.

– Det er svært for de gartnere, der kommer der, at holde den kørende.

Ser du en løsning på de konflikter?

– Jeg ved det ikke. De er en svær nød at knække. Vi kan muligvis komme i dialog med varmestuebrugerne. Men ikke med hashpusherne. Det er ulovligt, det de gør, og de ønsker næppe dialog med en myndighed. Det vil også være nødvendigt at indblende politiet. Vi forsøger at holde skindet på næsen og sikre, at vores medarbejdere ikke kommer noget til.

– Vi har uddannet medarbejderne i konflikthåndtering, og vi har sagt til dem, at de bare skal søge væk, hvis der er problemer. Vi prøver at samarbejde med alle om det her. Også at forebygge ved at påvirke den næste generation. Vi har bemandede legepladser. Vi prøver at få fat i de unge.

Når man drikker øl i det offentlige rum, er der brug for toiletter. Kommer der flere af dem i København?

– Vi har simpelt hen ikke råd til at bygge et toilet for hver 20 mennesker, der melder sig med et behov. Men vi gør, hvad vi kan for at klare de mest påtrængende behov. F.eks. er der kommet et nyt toilet på Enghave Plads.

– Vores problem er igen, at der ikke er bevilget penge nok til, at vi kan sætte toiletter på alle de pladser, hvor der er de her grupper. Det ville koste 30 millioner mindst at fordoble antallet af toiletter, og vi må erkende, at der er mere offentligt pres på, at vi skal have flere børnehaver og vuggestuer.

Hvad med folk, der overnatter i parker og natur?

– Vi har haft problemer med østeuropæere, som har camperet. På Amager Fælled meldte beboerne og vi det til politiet. Man må ikke campere i parkerne og på fredede områder. Det er forbudt, så vi har ikke noget valg.

– Vores medarbejdere har haft det rigtigt svært, når de har skullet rydde op. Det sker med blandede følelser. Det er en ubehagelig opgave. Det er et frygteligt svineri. Men vi har jo også sympati med de mennesker, der af en eller anden grund bor sådan.

– Men det er jo ikke vores opgave at løse den slags problemer. Her savner jeg, at en anden myndighed griber ind. Vi er gartnere og parkfolk, siger Jon Pape om sine medarbejders færden blandt de socialt udsatte, der bruger det offentlige rum som dagligstue – og altså også somme tider som soveværelse.

PSN

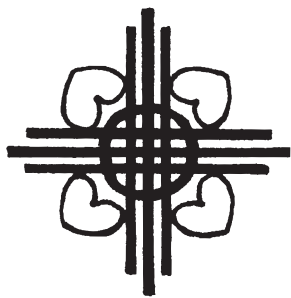
KORSHÆRSNYT

Tak og velkommen tilbage

Efter barselsorlov er Dorte Tranberg-Krab og Lone Kofod Jensen nu tilbage i deres funktioner som landssekretær i region nord og landssekretær i region syd samt projektmedarbejder vedrørende unge. I deres orlov har Jørgen Skovgaard Nielsen og Sara Nørholm fungeret som vikarer. De er gået ind i samarbejdet med Kirkens Korshærs støttekredse og har bidraget til informationen om Kirkens Korshærs sociale arbejde.

Kirkens Korshærs arbejde er afhængigt af den opbakning, som kommer fra støttekredse ud over landet. Tak til Jørgen Skovgaard Nielsen og Sara Nørholm for jeres indsats sammen med de mange frivillige medarbejdere i kredsene i støtten til det sociale arbejde.

Helle Christiansen

2. sektion

Nr. 5 • Maj 2011 • Redigeret af Irene Søndergaard Friis og Bent Friis

EFTER PÅSKE

I skriftet "Apostlenes gerninger" i det Nye Testamente fortæller evangelisten Lukas venen Teofilus om alt det, der fulgte efter påsken i Jerusalem. Han gør det med stor begejstring.

Vi er vant til at fejre Helligåndens komme på den 50. dag efter påske. Men her i begyndelsen af Apostlenes Gerninger ser det ud til, at disciplene allerede umiddelbart efter påsken fik Helligåndens gave, så de kunne helbrede mennesker og holde nogle store prædikener om Kristus.

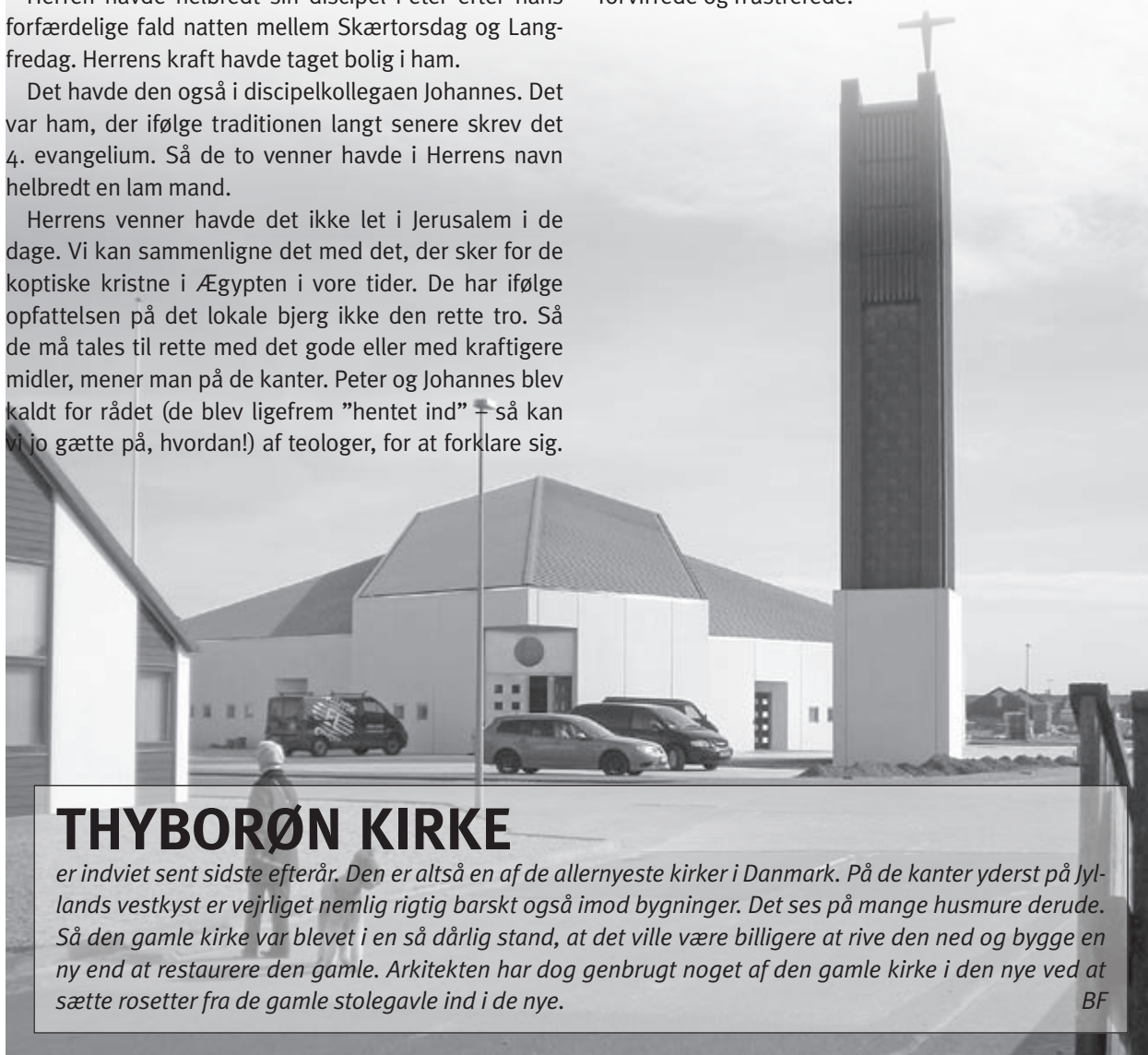
Herren havde helbredt sin discipel Peter efter hans forfærdelige fald natten mellem Skærtorsdag og Langfredag. Herrens kraft havde taget bolig i ham.

Det havde den også i discipelkollegaen Johannes. Det var ham, der ifølge traditionen langt senere skrev det 4. evangelium. Så de to venner havde i Herrens navn helbredt en lam mand.

Herrens venner havde det ikke let i Jerusalem i de dage. Vi kan sammenligne det med det, der sker for de koptiske kristne i Ægypten i vore tider. De har ifølge opfattelsen på det lokale bjerg ikke den rette tro. Så de må tales til rette med det gode eller med kraftigere midler, mener man på de kanter. Peter og Johannes blev kaldt for rådet (de blev ligefrem "hentet ind" – så kan vi jo gætte på, hvordan!) af teologer, for at forklare sig.

For vi kan ikke have teologiske afvigere i Jahves riger og lande! Så de to mænd måtte aflægge vidnesbyrd om på hvilket mandat, de havde øvet deres diakoni og helbredt manden.

I meget pessimistiske stunder kan man komme til at spekulere over, hvor lang tid, der mon vil gå, før kristne i Dronningens Danmark vil komme til at aflægge regnskab for deres tro på samme måde som Peter og Johannes. Allerede nu presses den kristne tro fra mange sider her i Danmark. Det er vi ikke vant til, så vi er noget forvirrede og frustrerede.

THYBORØN KIRKE

er indviet sent sidste efterår. Den er altså en af de allernyeste kirker i Danmark. På de kanter yderst på Jyllands vestkyst er vejrliget nemlig rigtig barskt også imod bygninger. Det ses på mange husmure derude. Så den gamle kirke var blevet i en så dårlig stand, at det ville være billigere at rive den ned og bygge en ny end at restaurere den gamle. Arkitekten har dog genbrugt noget af den gamle kirke i den nye ved at sætte rosetter fra de gamle stolegavle ind i de nye.

BF

Men apostlen Peter – ja, han var virkelig apostel for sin Herre, den dag, for han handlede og talte i hans navn, på hans vegne – blev ikke forvirret. Han blev begejstret, fyldt af Helligånden, af det nære fællesskab, af enheden med sin Herre. Så han bekender netop denne samhörighed som selve årsagen til den helbredelse, han på sin Herres vegne har foretaget.

Døde opstår ikke fra de døde. Det er almen menneskelig erfaring. Men én blev oprejst fra de døde. Jesus fra Nazareth, som ellers blev slået grundigt og ubarmhjertigt ihjel på romernes foretrukne torturinstrument. Han lå i sin grav et par døgn. Så blev han oprejst fra de døde. Det siger troen. Det betyder så, at Herren som den Opstandne lever. Det var det, Peter understregede med sin prædiken, den dag. Kristus lever, det er også vor tro her efter påske.

At de to apostle havde helbredt et menneske, var jo netop tegnet på, at Herren lever og har omsorg for mennesker. Det var på den levende Herres vegne, apostlene havde handlet. Og nu var det på denne levende Herres vegne, de forsvarede sig for rådet.

Ved hver eneste gudstjeneste i danske kirker lyder trosbekendelsen. Præsten siger den på menighedens vegne eller menigheden synger den i fællesskab. I højmesseritualet var trosbekendelsen oprindeligt menighedens svar på evangeliet, som præsten lige havde læst fra alteret. Og sådan var det, lige til "det nye" ritual blev indført i 1992. Det var en smuk skik. Men vi begynder i vores kirke tradition bekendelsen med at forsage djævelen. Det affødte en lidt munter stemning ved en døbefont engang, hvor en svensk dame holdt et barn over dåben. Præsten spurgte: "Forsager du djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen?" Tavshed. Så spurgte præsten igen. Og den svenske gudmor sagde: "Jamen det gør vi ikke i Sverige".

De to apostle havde begyndt med at forsage djævelen, drive ham ud af en lam mand, for at skabe plads for Herrens frelse. Nu stod de for rådet og bekendte deres tro, deres barnlige, indiskutable tillid til Jesus.

På foden af en gravsten på Harboøre kirkegård står følgende bekendelse: "Selvom vejen er snæver og trang, er der altid plads til to: Jesus og mig."

(Ap. G. 4,7-12) BF

SOM DEN GYLDNE SOL FREMBRYDER

Der er opbrud og der er opstandelse alle vegne – også i menneskers sind. Håbet fortrænger modløshed. Livsglædens kåde bukkespring overvinder modløshed og sortsyn. Og sådan kunne vi blive ved indtil vi kommer ind til benet af det essentielle af kristendommen. For hvad er det alle disse forårstegn i naturen og kirkeårets rytme fortæller os. Jo, der er håb forude. Uanset hvor formørket og forkrampet du er som menneske. Det kan være du er blevet svigtet. Måske har du mistet en af dem du holdt allermost af, ramt af uhelbredelig sygdom på legeme eller i dit sind. Truer alverdens næringsssorger med at trykke dig til jorden, så du sniger dig langs husmurene med bøjet hoved. Eller hvad der nu og her har gjort din tilværelse til en gold og ufrugtbar ørkenvandring. Så er der håb forude. Et håb for livet og et håb for døden også.

Uanset hvor mørk og hvor kold og hvor blæsende vinteren end har været, så kommer foråret med usvigelig sikkerhed og fylder træ og skov og mark med ny friskhed og med ny grokraft.

Og uanset hvor bundfrossent dit sind har været. Om du også selv har været nede i sindets allerdybeste mørkekammer, hvor al lys og glæde for en tid har været udelukket. Uanset hvor gudsforladt du end har følt dig.

Så siger kristendommen, du aldrig har været der alene. Gud var der sammen med dig.

Sognepræst Arne Aa.

NU SPRINGER ALTING UD

Der findes i forårets bevægelse fra død til liv en bevægelse, som svarer til bevægelsen i kristendommens helt centrale budskab, nemlig beretningen om Jesu opstandelse påskemorgen. Derfor er det også fantastisk, at påsken her i Danmark altid falder sammen med forårets komme.

Og med Jesu opstandelse blev en ny bevægelse sat ind i verden, nemlig bevægelsen fra død til liv! Både som et håbefuldt udtryk for, at alt det døde og forstenede i vort eget liv måske alligevel kan tøjle op. Men også som det stærkest tænkelige udtryk for, at den død, der er det sikreste af alt, dog ikke er det sidste af alt. Fordi Jesus Kristus deler sin bevægelse fra død til liv med os.

Sognepræst Torben Pedersen.

HÅB

Vi har alle en opgave i forhold til vores næste, nemlig at møde og være med vor næste i hans/hendes håbløshed. For netop det, at vi vil være dér – i håbløsheden – med vor næste, er måske det, der kan give vor næste håbet igen.

Sognepræst Poul Henning Poulsen.

ERANTIS

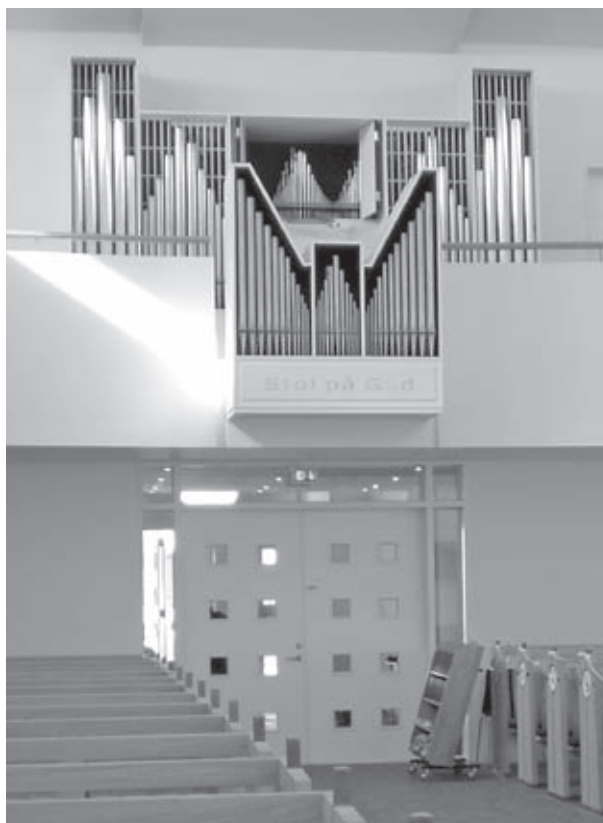
Endnu en dag i vintergråt
den fylder mine sjælesprækker
med mismodssuk i tavse rækker
jeg higer efter himmelblåt!

som strøet af en ødsel hånd
der elsker gule globeho'der
de pibler op som nabokloder
nu brister egens smilebånd

i hver en sprække frossen jord
ser jeg de gyldne mannadråber
– ompændt af grønne fosterkåber
står sammenkrøbet kraft i flor

min ørkenvandring slutter brat
af synet der ved træets rødder
ja, sjælen selv får dansefødder
og nyfødt livsmod overladt.

Jane Urup

HØR NU HER

Da Peter og Johannes i templet havde helbredt en lam mand, hentede rådet dem ind og spurgte dem: ”Med hvilken magt og i hvilket navn har I gjort dette?”

Fyldt af Helligånden svarede Peter dem: ”Folkets ledere og ældste! Når vi i dag bliver forhørt på grund af en velgerning mod en syg mand, hvordan han er blevet helbredt, så skal I alle, ja, hele Israels folk vide, at det er i Jesu Kristi, nazaræerens, navn, ham som I korsfæstede, men som Gud oprejste fra de døde, at denne mand står rask foran jer. Jesus er den sten, som blev vraget af jer bygmestre, men som er blevet hovedhjørneste. Og der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved.”

Ap.G. 4,7-12. 3.søndag efter påske.

LEKSIKALT

Ifølge Gads danske bibelleksikon er **hovedhjørneste** den først lagte sten i et byggeri, den, hvorefter resten af byggeriet rettes ind. Men kan muligvis også være den øverste sten i en murbue, der forhindrer denne i at falde ned. Uden den rette hovedhjørneste står et byggeri ganske enkelt til at falde sammen.

BF

Isinger til tørre til baksuld.

STILSTAND OG OPSTAND

Gud, giv mig tålmodighed,
når det er tid til stilstand,
når jeg befinder mig
som i et dødvande,
der nærmest er kvælende.

Lad stilstanden give mig næring,
i stedet for at jeg bliver passiv
af at vente på dig.

Når din ånd kommer,
betyder det opstand
opstand mod alt det,
der vil ødelægge kærligheden.
Opstand mod alt det,
der vil ødelægge fællesskabet.

I dit hus, Gud
rusker du os ud af vores stilstand
til din opstand,
så vi står op og går derud,
hvor der er brug for
kærlighed og fællesskab.

Brug stilstanden i mit liv,
som du vil
og gør den til opstand,
som du vil have den.

Amen.

Fra "Bøn for livet", Unitas forlag 2005.

HER FINDER DU KIRKENS KORSHÆR:

HOVEDKONTORET:

Nikolaj Plads 15, 1067 København K
Åbningstid: Kl. 8-16, fredag 9-13. Tlf. 3312 1600
Bankgiro: 9541-5 40 14 29. Telefax: 3312 2036
kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
www.kirkenskorshaer.dk

Korshærchef: Helle Christiansen, tlf. 2992 2050,
helle.christiansen@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
Udviklingschef: Jesper Rønn-Simonsen, Tlf. 3312 1600,
jrsmimonsen@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
Administrationschef: Lene Andreasen,
lene.a@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
Organisationskonsulent: Michael Wulff,
tlf. 2247 0520, michaelwulff@kirkenskorshaer.dk
Kampagneleder: Heiner Lützen Ank, tlf. 2078 4257,
heiner@kirkenskorshaer.dk
Relationsmedarbejder: Sune Bak Wessel,
tlf. 3312 1600, sune@kirkenskorshaer.dk
Informationssekretær: Vibeke Lind, tlf. 3616 3655 /
4038 1051, vibeke@kirkenskorshaer.dk
Redaktør: Poul Struve Nielsen, Journalist DJ,
tlf. 4162 5552, poulstruvenielsen@kirkenskorshaer.dk
Formand for landsstyrelsen:
Stig Andreas Munch, Houvej 32, Lohals,
5953 Tranekær, tlf. 6255 1264

LANDSSEKRETÆRER

ØST (Sjælland og øvrige østlige øer): Heiner Lützen
Ank, tlf. 2078 4257, heiner@kirkenskorshaer.dk
SYD (sydlige Jylland og Fyn): Lone Kofod Jensen,
Langelandsvej 59, 6100 Haderslev, tlf. 2078 4095,
lonekofod.jensen@kirkenskorshaer.dk
NORD (Midt- og Nordjylland): Dorte Tranberg-Krab,
Rodsokovvej 4, 8543 Hornslet, tlf. 2547 0029

GENBRUGSKONSULENTER

NORD (nordlige Jylland)

Peter Høyer Hansen, Spørringvej 30,
Mejlby, 8530 Hjortshøj, tlf. 2292 5999,
Peter.h@kirkenskorshaer.dk

ØST (Sjælland og øvrige østlige øer)

Ove Elboth, Hornebyvej 10A,
3100 Hornbæk, tlf. 2326 0259,
elboth@post.tele.dk

SYD (sydlige Jylland og Fyn)

Bodil Bertelsen, Genforeningsvej 14, Døstrup,
6780 Skærbæk, tlf. 5099 8939,
bodil@kirkenskorshaer.dk

KORTSALGET

Hovedkontoret, tlf. 33 12 16 00

ARRESTHUSTJENESTEN

Øst for Storebælt: Stig Kofod, Sverigesvej 31,
4293 Dianalund, tlf. 2020 5237
Fyn og Jylland syd: Ove Lauritsen, Marselis Boulevard
16, 1. tv., 8000 Århus C, tlf. 8619 1847
Jylland nord og midt: Johannes Holst Hansen,
Børglumvej 74, Tjørring, 7400 Herning, tlf. 9726 7414

KORSHÆRSPRÆSTER

Helsingør: Jørgen Ingberg Henriksen, Stjernegade 16
G, 3000 Helsingør, tlf. 4920 3550, jih@km.dk
Holstebro: Søren Nielsen, Rudesvej 15,
7500 Holstebro, tlf. 9742 8142
Horsens: Jakob Hjørnholm, St. Blickersvej 79, 1.,
8210 Aahus V, tlf. 2484 3426, jahj@km.dk
København: Olav Poulsen, Vendersgade 10, 1363
København K,
tlf. 3393 6674
Birgitte Jeppesen, Valdemarsgade 27,
1665 København E, tlf. 2615 8326
Odense: Peder Thyssen, Allegade 55, 5000 Odense C,
tlf. 6612 4423
Randers: Lone Nyeng, Haldvej 8A, Hald, 8983 Gjerlev,
tlf. 8647 4342
Silkeborg: Annette Kortegaard, Drosselvej 17,
8600 Silkeborg, tlf. 8682 0792
anette_kortegaard@mail.tele.dk
Slagelse og Korsør: Christina Helene Christensen,
tlf. 6160 4421, chhs@km.dk
Sønderborg: Annette Birk-Sørensen, Kegnæsvej 5,
6470 Sydals, tlf. 4047 3202, abi@km.dk
Vejle-Kolding-Fredericia: Inge Pilegaard Thomsen,
Niels Skovsvej 28, 7100 Vejle, tlf. 7585 8007
Viborg: Kirsten Greve, Vinkel Præstegård, Vinkel,
8800 Viborg, tlf. 8663 9216

Aalborg: Lena Bentsen, Julivej 30, 9720 Klarup,
tlf. 9832 6575
Århus: Jørgen Lasgaard, Marselisvej 9, 8000 Århus C,
tlf. 8611 3339

BYARBEJDET

9700 Brønderslev
Værestedet Fristedet, Nørregade 6 A, tlf. 9880 1168.
Helle Toftegård Nielsen, Fristedet@korshaeren.dk

6700 Esbjerg

Varmestuen, Exnersgade 39, tlf. 7513 9618.
Lars Lindinger, kk.esbjerg@esenet.dk

7000 Fredericia:

Varmestuen, Danmarksgade 79, tlf. 7593 3900.
Inge Pilegaard Thomsen, lpt@km.dk

3000 Helsingør

Herberg og Varmestue, Stubbedamsvej 10,
tlf. 4920 1082.
Anette Lauritsen, kkhelsingor@post.tele.dk
Nicolaigården: Rosenkildevej 33, tlf. 4921 9328

7400 Herning

Fruehøjvej 33, tlf. 9722 1636.
Verner Madsen, herning@kirkenskorshaer.dk
Værestedet Lyngblomsten, Lyngens Kvarter 236,
Gullestrup, tlf. 9721 5424.
Hanne Ottow, lyngblomsten@kirkenskorshaer.dk

4300 Holbæk

Varmestuen Klostercafeen, Klosterstræde 5,
tlf. 5943 9090. Karen Skydsgaard

8700 Horsens

Varmestuen, Fugholm 6, tlf. 7561 4401.
Pia Bjørnhart, horsens.kk@stofanet.dk

7500 Holstebro:

Varmestuen, Nygade 14, tlf. 9741 0252.
Linda Hatfeldt, holstebro@kirkenskorshaer.dk

4220 Korsør:

Havnegade 13, tlf. 5837 0495, giro 5 84 55 48.
Søren Bruun Christensen, kk.korsoer@yahoo.dk

København:

Christianshavn: Torvegade 53, 1400 København K,
tlf. 3257 7144. Ingrid Flye
Varmestuen Fedtekælder: Overgaden oven Vandet
6A, 1415 København K, tlf. 3254 5608. Sharon Parker
Nørrebro: Varmestuen, Stengade 40, 2200 Købe-
havn N, tlf. 35367845. Annemette Nyfos
Dagvarmestue: Tlf. 35367845. Alice Petersen
Natcafeen: Tlf. 4028 5084. Hanne Merete Pedersen
Vesterbro: Varmestuen, Istedgade 100,
1650 København V, tlf. 3331 3918. Ingrid Nielsen
Sct. Nicolai Tjenesten: 1067 København K
Giro 6 51 70 99. Tlf. 3312 1400. Pastor Olav Poulsen,
scnicolai-tjenesten@kirkenskorshaer.dk
Mariatjenesten: Mariakirken, Istedgade 20,
1650 København V. Giro 5 25 96 14. Tlf. 3324 5050
Korshærspæst Birgitte Jeppesen, bj@km.dk
Ole Andersen, mariatjenesten@kirkenskorshaer.dk
Mariatjenestens og Diakonistiftelsens Nødherberg
for kvinder: Valdemarsgade 89, 1665 København V.
Tlf. 3321 7524. Mariann Ditlevsen
Kirkens Korshærs Sociale Hjælpearbejde, Drejervej 6,
2400 København NV. Giro 7 03 05 17. Fax 3581 8501.
Tlf. 3581 2880. Inger Marie Warncke,
kksocarb@post 12. tele.dk
Kirkens Korshærs Herberg: Hillerødgade 62-64,
2200 København N. Tlf. 3834 8125
Bjørn Bendorff, bb@kkherberg.dk
KKU – Kirkens Korshærs Udviklings- og Behandlings-
center: Bremerholm 18, 1069 København K.
Tlf. 3336 6510, kku@kkuc.dk
Bofællesskabere på Frederiksberg: Godthåbsvej 79B,
2000 Frederiksberg. Tlf. 3811 7702
Mariendalsvej 22, 2000 Frederiksberg. Tlf. 3888 0260
Korsly: Bernstorfflund Allé 70, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 3963 3604

6430 Nordborg:

Café 93. Tlf. 7445 2046.

5000 Odense:

Nørregade 48, tlf. 6612 9242, fax 6312 9336,
Kaj Skjølstrup, kkdense@gmail.com
Varmestuen: Pantheonsgade 6,
Tlf. 6612 9153 / 2810 3196. Heinz Wolf
Natvarmestue: Pantheonsgade 6,1, tlf. 6590 6320 /
priv. 2082 5233. Erik Skov Larsen

Herberget: Benediktsgade 23, tlf. 6375 0550,
fax 6312 3479. John Skovhus Nielsen,
herberg@odense.dk

8900 Randers:

Byarbejdet: Vestertorv 16, tlf. 8642 0380,
fax 8643 8005, giro 5 41 16 10. Karen Kviesgaard
Rytterknægten: Marienborgvej 28, 8930 Randers NØ,
tlf. 8641 0878. Jens Aage Andersen
Hjørnестenen: Kirkens Korshærs institutionstilbud,
Søren Møllersgade 5b, tlf. 8915 7310, fax 8641 7171.
Solveig Steen Schultz, solveig.steen.schultz@randers.dk
Være- og aktivitetssted: Slotsgården 5, tlf. 8641 5055.
Kaj Laustsen

4100 Ringsted:

Kirkens Korshær, Sct. Bendtsgade 10,
tlf. 5761 3144 / 2556 6567. Michael Grøtta Raasig,
ringsted@kirkenskorshaer.dk

4000 Roskilde:

Kafe Klaus: St. Højbrøndsstræde 4, tlf. 46355013.
Gitte Dueholm, roskilde.kirkenskorshaer@gmail.com

8600 Silkeborg:

Varmestuen, Lille Søgade 10,
tlf. 8682 0991 / 8681 6325.
Jens Anders Brogaard, kk.silkeborg@mail.dk

4200 Slagelse:

Løvegade 10, tlf. 5853 4711.
Minna Justesen, kk.slagelse@yahoo.dk
Varmestuen: Herrestræde 26, tlf. 5853 4709

5700 Svendborg:

Hjørnестuen, Ørkildsgade 27, tlf. 6222 9128.
Vibeke Bjørk

6400 Sønderborg:

Vølundsgade 8, tlf. 7443 6102.
Viggo Sørensen, kk@kksønderborg.dk

7100 Vejle:

Flegmade 10-12, 7100 Vejle, tlf. 7582 7866.
Jens Lundsgaard, mail@kkvejle.dk
Genbrugscenret og Centercafeen: Tlf. 7582 7140,
genbrugscenret@kkvejle.dk
Caféen: Tlf. 7582 7866.
Tove Hertz Mikkelsen, cafeen@kkvejle.dk
Tlf. 40935829. Bettina Bøgelund: Tlf. 40939121,
kvisten@kkvejle.dk
Værestedet, Grønnedalen 18B, tlf. 7572 1721.
Merete Nielsen

8800 Viborg:

Varmestuen, Sct. Leonis Gade 8, tlf. 8662 5292.
Mads Bæk, www.kkviborg.dk

9000 Aalborg:

Korsgade 44, tlf. 9812 9454, giro 1 01 63 93.
Herberget: Forchammersvej 13, tlf. 9813 1854.
Poul Jensen
Varmestuen: Østerbro 20, tlf. 9813 9437.
Eva Lillelund
Varmestue i Nørresundby: Østerbrogade 56, 9400
Nørresundby, tlf. 9818 9437
Poul Martin Michno, norresundby@kirkenskorshaer.dk
Natvarmestuen: Korsgade 44, tlf. 9813 2011. Ida Morell
Skurbyen: Stenosvej 8, tlf. 9812 1303 /
priv. 9829 4025. Finn Christiansen
Frivillig social aktivering: Lille Kongensgade 10,
tlf. 2933 8037. Jonas Jacobsen
Gårdprojektet: Nørkærvej 75, 9270 Klarup,
tlf. 9831 7454. Annemette Andersen

8000 Århus:

Nørre Allé 25, postboks 5026, giro 5 01 15 58,
tlf. 8612 5666 / priv. 8637 3213
Richard M. Pedersen, Annelise R. Lassen
Varmestuen: Mejlgade 36, tlf. 8612 6307.
Birgitte Thorup
Aktivering og genbrug: Ingrid Kristensen,
tlf. 8620 6424
Fællesgården: Lergravvej 11, 8380 Trige, tlf. 8742 0196
Kirkens Korshærs Herberg Tre Ege: Årslev Møllevej 15,
8220 Brabrand, tlf. 8747 7050.
Bodil Larsen, blr@fa.aarhus.dk

Slusen: Dr. Sells Vej 19, 4293 Dianalund,

tlf. 5828 6860. Ebbe Fosgerau

Galleri indviet i Hornslet

Kirkens Korshærs nye galleri blev indviet i Hornslet fredag den 8. april. Provst i Syddjurs, Søren Peter Hansen, holdt tale, og de nye rammer for fordybelse i billedkunsten blev sat i relief af duoen "Brothers of Mercy", der fortolkede sange af den canadiske digter Leonard Cohen. Alle værker er til salg, og netop nu er der en særudstilling med grafiske værker af Arne Haugen Sørensen og en salgsudstilling med ikoner af Birthe Raundahl Mikkelsen og Catharina Siemerling.

Birthe Raundahl Mikkelsen ved sine smukke Ikoner.

Provst Søren Peter Hansen taler.

Over 200 besøgte galleriet på åbningsdagen.

Brothers of Mercy fortolkede Leonard Cohen.

FOTO: PETER HØYER-HANSEN

Afsender:
Kirkens Korshær
Nikolaj Plads 15
1067 København K.